

Jaarverslag 2019

De Mussen

Huis van de buurt, Thuis in de buurt

De volgende fondsen steunden De Mussen in 2019:

En ook:

Stichting Steunfonds Den Beer Poortugael, Stichting Kinderzorg Den Haag Rotterdam en Stichting Regina Fonds

Inhoud

Voorwoord door de voorzitter	4
2019 in Vogelvlucht	8
Organisatie De Mussen	10
Programmalijnen in De Mussen	14
Kinderen	16
De Mussen in de Brede Buurtzone	24
Kinderopvang De Mussen	28
Meiden	32
Tieners en Jongeren	34
Volwassenen / Ouders	36
Buurtsportvereniging De Mussen	50
Steun voor De Mussen	54
Balans en Resultaat	56

VOORZITTER BESTUUR ROLF SCHUURMAN

Voorwoord

Beste lezer,

Afgelopen jaar is er weer veel gebeurd bij De Mussen; een veelheid aan activiteiten georganiseerd door onze medewerkers en veel vrijwilligers in en rond ons prachtige multifunctionele gebouw.

Elke week zijn er verschillende activiteiten voor iedereen, jong en oud, in de Schilderswijk en komen er 2.000 bezoekers in ons buurtcentrum. In het jaarverslag vindt u hier een overzicht van.

De Mussen is in al de jaren van haar bestaan kleinschalig gebleven, met weinig bureaucratie en overhead, om juist de mens centraal te kunnen stellen en daarmee de menselijke maat niet te verliezen. Daardoor kunnen we dicht bij de mensen staan en zo de gelegenheid creëren de individuele mens te ontmoeten. Dat dit werkt blijkt uit de vele bezoekers en de wachtlijsten die wij soms hebben omdat wij te weinig capaciteit hebben. De mensen uit de buurt voelen zich thuis en komen graag in de vertrouwde omgeving van ons buurthuis. We hebben het wel eens over de Mussenmethodiek. Ik denk dat dit de kern is; er gewoon zijn voor de mensen en ze helpen waar nodig. Dat is het kerndoel van De Mussen: een 'thuis' bieden voor mensen uit de Schilderswijk, waar iedereen ongeacht haar of zijn afkomst zich kan ontplooiën en ontwikkelen in een veilige omgeving.

Ook wil ik stilstaan bij een aantal prachtige projecten die wij hebben opgezet. Zo is in 2019 het Vadercentrum feestelijk geopend door wethouder Van Alphen. Een centrum voor vaders, waar verschillende activiteiten worden georganiseerd. Waaronder een voorlichtingsbijeenkomst waar 70 vaders hebben gesproken over gezondheid. Een belangrijk en actueel onderwerp. Ook de Schilderswijk Moeders stonden weer in de belangstelling. Zij zijn genomineerd voor de Appeltjes van Oranje, een prijs van het Oranjefonds. Dat is een teken van waardering voor het werk van de moeders.

Het bezoek van wethouder Parbhudayal aan de moeders geeft aan dat ook vanuit de gemeente Den Haag dit initiatief belangrijk wordt gevonden. Zoals wellicht bekend zijn de Schilderswijk Moeders 22 vrouwen die als vrijwilliger andere (geïsoleerde) vrouwen uit de buurt begeleiden met vragen en problemen. Dit jaar hebben de moeders ruim 660 geïsoleerde vrouwen bereikt en geactiveerd.

Ook de Werkplaats wil ik hier noemen. Een belangrijk project waar bewoners uit de wijk, met een lange achterstand tot de arbeidsmarkt, ondersteuning kunnen krijgen bij het vinden van betaald werk. Het mooie daarvan is dat zij daarbij worden ondersteund door vrijwillige mentoren. Zo komt een verbinding tot stand tussen het 'Veen' en het 'Zand'. In 2019 zijn 58 mensen aan een baan geholpen.

Voor kinderen is er een jeugdafdeling van de Buurtsportvereniging (BSV) opgezet. Naast het deelnemen aan sportieve inloopactiviteiten kunnen de kinderen ook hun talenten ontwikkelen bij specifieke sporten zoals voetbal, judo en basketbal. Daarbij wordt samengewerkt met sportverenigingen.

Al deze projecten zijn gericht op het stimuleren van participatie, zelfredzaamheid en sociale cohesie en hebben daarmee een grote maatschappelijke waarde.

De projecten worden deels gefinancierd met Europees geld. Wij hebben sinds een aantal jaren een samenwerkingsverband met een aantal Europese partners om gezamenlijk projecten op te zetten en op die manier Europees geld naar de Schilderswijk te halen. Dat vergt een enorme inzet, maar het levert ook mooie projecten op.

De Mussen bruist dus van de activiteiten. Dat gebeurt dankzij de enorme inzet van onze werknemers en de vele vrijwilligers. Zij doen geweldig werk. Maar ook de donateurs, de gemeente Den Haag en de vele fondsen die ons steunen dragen hun steentje daaraan bij. Daarvoor zijn wij erg dankbaar.

Rolf Schuurman
Voorzitter bestuur

2019 in vogelvlucht

De Mussen biedt kansen aan kinderen, jongeren en volwassenen om zich te ontwikkelen. Dat doen we al sinds 1926 in de Haagse Schilderswijk. Wekelijks wordt De Mussen bezocht door ruim 2000 buurtbewoners van alle leeftijden en verschillende etnische achtergronden. We bieden activiteiten aan gericht op participatie in de samenleving, bewegen en gezondheid, kunst en cultuureducatie en natuur en techniek. We werken daarbij nauw samen met de gemeente, met tal van organisaties in de wijk/stad (scholen, gezondheidscentra, musea, cultuurinstellingen, welzijnsinstellingen, sportverenigingen) en partners binnen Europa. De Mussen wordt gedeeltelijk gefinancierd door gemeentelijke subsidie. Een steeds groter deel van onze projecten wordt gefinancierd door lokale, landelijke en Europese fondsen en door giften van private donateurs.

In 2019 hebben we met onze professionele staf en een groot aantal vrijwilligers een veelzijdig aanbod van activiteiten aan de buurtbewoners kunnen bieden. Activiteiten voor kinderen vormen al bijna 95 jaar de basis van het werk bij De Mussen, waar kinderen sociale vaardigheden leren en hun talenten kunnen ontplooien. De Mussen heeft diverse kinderclubs, peuteropvang met voorschoolse educatie en een naschoolse opvang. Daarnaast waren er ook in 2019 tal van specifieke activiteiten. In de kindernieuwsclub wordt het nieuws besproken, bij buurtsportvereniging kan je met diverse sporten kennismaken, er is huiswerkbegeleiding voor wie dat kan gebruiken, bij Cinema De Mussen kan je samen met je ouders film kijken en je kunt je talent ontwikkelen bij de diverse cursussen van de Talententent!. Met de scholen in het oostelijke deel van de Schilderswijk werken we nauw samen in de Brede Buurtzone. Scholen verwijzen kinderen door naar activiteiten van De Mussen en De Mussen biedt kinderen extra lessen in het kader van het Leerkansenprofiel en de Zomerschool. De komende tijd zal de samenwerking tussen De Mussen en de omliggende scholen verder worden versterkt om de kansengelijkheid van kinderen te bevorderen.

De Mussen wordt gesteund door de gemeente, lokale, landelijke en Europese fondsen en door giften.

Onze jongerenwerkers stimuleren de persoonlijke en sociale ontwikkelingen van jongeren uit de wijk en bieden positieve manieren van vrijetijdsbesteding. Zij staan dicht bij de jongeren in de wijk en hebben een voorbeeldrol. Er zijn dagelijkse activiteiten, kookworkshops, diverse sportactiviteiten en als jaarlijks hoogtepunt een kamp. Een bijzondere activiteit in 2019 was de LSR (leider sportieve recreatie) cursus, die 10 jongeren hebben gevolgd en nu sport- en spelbegeleider zijn binnen De Mussen.

**Afgelopen jaar
waren meer dan
120 vrijwilligers
actief voor
De Mussen**

8 Specifieke aandacht is er voor de meiden in de Schilderswijk. Voor hen is er de meidenclub, die hen helpt om hun eigen weg te vinden binnen de vaak conflicterende verwachtingen die zij ervaren van hun ouders, omgeving en de maatschappij.

De activiteiten voor volwassenen zijn in de afgelopen jaren flink in omvang toegenomen. Dit gaat van activiteiten om wijkbewoners uit hun sociaal isolement te halen tot hulp bij het vinden van betaald werk. De Schilderswijkmoeders is een groep van 22 getrainde vrouwen uit de buurt, die andere moeders in de wijk ondersteunen. Zij bieden een luisterend oor, signaleren

problemen en begeleiden in het zoeken van hulp bij instanties, als dat nodig is. De nominatie voor de Appeltjes van Oranje was een blijk van erkenning voor dit zeer succesvolle project. In de Werkplaats begeleiden vrijwilligers werkloze Schilderswijkers in hun zoektocht naar betaald werk. Specifiek voor mannen is in 2017 het Vadercentrum gestart om de mentale en fysieke gezondheid van mannen in de Schilderswijk te bevorderen. In het afgelopen jaar namen mannen deel aan de activiteiten, die onder meer bestonden uit sport, een gezondheidscheck, taallessen, kookworkshops en computerles.

Organisatie De Mussen

Medewerkers

Buurtcentrum De Mussen

Het team van het buurtcentrum bestond in 2019 uit 25 medewerkers (19,5 FTE). Ons multiculturele team bestaat uit medewerkers van diverse leeftijden en achtergronden en is een goede afspiegeling van de wijk waarin we werken. Deze diversiteit draagt er toe bij dat we de wijk goed kennen, een goed contact hebben met de wijkbewoners en vertrouwen genieten bij hen.

Kinderopvang De Mussen

Bij de Stichting Kinderopvang De Mussen waren het afgelopen jaar 14 medewerkers (10,5 FTE) in dienst voor de opvang van peuters en kinderen buiten school.

Leerwerkbedrijf

Bij het Leerwerkbedrijf van De Mussen waren in 2019, 65 medewerkers werkzaam in de Stipbanenregeling van de gemeente Den Haag. Deze regeling geeft werkloze mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt kans om werkervaring op te doen. Voor De Mussen zijn deze extra collega's een welkome aanvulling om alle werkzaamheden bij het beheer, de receptie, de administratie, het jeugdwerk, de buurtsportvereniging, de kinderopvang, etc. uit te kunnen voeren. In 2019 is 23% deze werknemers doorgestroomd naar andere banen. De STIP-regeling is dus zowel voor de organisatie als voor de mensen zelf van grote waarde!

Vrijwilligers

Eind 2019 waren er ruim 120 vrijwilligers actief bij De Mussen. Het merendeel van de vrijwilligers komt uit de wijk en een aanzienlijk deel is van buiten de wijk. Zonder de inzet van al deze vrijwilligers zou De Mussen veel minder programma's en activiteiten aan kunnen bieden.

Stagiaires

Circa dertig stagiaires van verschillende mbo- en hbo-opleidingen liepen het afgelopen jaar stage bij De Mussen. Daarnaast had De

Mussen ook dit jaar weer maatschappelijke stageplaatsen voor middelbare scholieren. Een aantal stagiaires heeft ook een onderzoekstage gedaan. Veel stagiaires zetten zich na hun stageperiode nog in als vrijwilliger bij De Mussen.

Vakkrachten

Bij De Mussen verzorgen tientallen vakkrachten verschillende cursussen in onder andere de Talententent!, bij de Zomerschool, het Leerkansenprofiel en de Buurtsportvereniging.

"Ik heb me kunnen ontwikkelen bij De Mussen. Ik heb vertrouwen, hoop en steun gekregen. En veel geleerd over de administratie, waardoor ik nu een hele mooie baan heb kunnen vinden. Ik ben De Mussen heel dankbaar voor de kans die ik heb gekregen."

Asha, 42 jaar, nu werkzaam bij de administratie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

12

Samenwerking

Om de kansen van wijkbewoners te vergroten werkt De Mussen met tal van organisaties in en buiten de wijk samen. In het kader van het ontwikkelen van een vreedzame wijk wordt intensief samengewerkt met de omliggende basisscholen. Met andere instellingen en organisaties in de wijk wordt het aanbod afgestemd aan de Haagse Tafels. Het afgelopen jaar is buurtsportvereniging De Mussen gefuseerd met leefstijlcentrum WOW en buurtsportvereniging het Teniersplantsoen. De Buurtsportcoach werkt intensief samen met de gezondheidscentra De Rubenshoek en De Koning. In de programmalijn Kunst en Cultuur hebben we gezamenlijke projecten met het Mauritshuis en theater de Vaillant. De Mussen werkt

daarnaast nauw samen met het sociale wijkteam, wijkverpleegkundigen, het CJG, Veilig Thuis en de wijkagenten van bureau Hoefkade. Met Europese partners in België, Frankrijk en Engeland wordt er in diverse Europese projecten samengewerkt.

Leden

Wijkbewoners kunnen lid worden van de community De Mussen. Met een communitypas kunnen zij deelnemen aan de cursussen bij De Mussen. Houders van een Ooievaarspas kunnen korting krijgen op het lidmaatschap. In 2019 zijn 2429 buurtbewoners lid van community De Mussen.

Bezoek

De Mussen heeft het afgelopen jaar veel

delegaties ontvangen uit binnen- en buitenland die benieuwd waren naar onze methodiek. Ook Prinses Laurentien is op werkbezoek geweest.

Verduurzaming van het gebouw

Het afgelopen jaar hebben we, met steun van de provincie Zuid Holland, een inventarisatie kunnen maken van de maatregelen die nodig zijn om het gebouw te kunnen verduurzamen. De komende jaren zullen deze maatregelen stapsgewijs worden uitgevoerd.

“Vroeger kwam ik zelf als kind bij de kinderclub, nu ben ik vrijwilliger. Door het werken als vrijwilliger heb ik veel geleerd. Ik durf veel meer dan vroeger en ik heb geleerd hoe ik kinderen kan begeleiden. De sfeer bij De Mussen is heel erg leuk, ik ben heel blij dat ik als vrijwilliger bij De Mussen kan werken.”

*Lucky 14 jaar
Vrijwilliger bij het kinderwerk*

13

Programmaliijnen

De Mussen biedt haar activiteiten aan in de programmaliijnen Participatie, Kunst & Cultuureducatie, Bewegen & Gezondheid en Natuur & Techniek.

Participatie

Het programma Participatie is gericht op actief en zelfredzaam kunnen deelnemen aan de samenleving. Bij alle activiteiten van kinderen en jongeren in De Mussen is er aandacht voor de ontwikkeling van sociale en communicatieve vaardigheden: leren spelen en delen met elkaar, leren omgaan met boosheid en ruzie, je eigen grens en die van een ander respecteren. Voor de toekomst van de kinderen is het bovendien van belang om voldoende zelfvertrouwen en een goed zelfbeeld te ontwikkelen. In de pedagogische aanpak van de jeugdwerkers wordt hier veel aandacht aan besteed. Leden van De Mussen hebben invloed op ons programma-aanbod. De Mussen biedt buurtgroepen en zelforganisaties ruimte en faciliteiten.

Bewegen & Gezondheid

Om een gelukkig en zelfstandig leven te kunnen leiden is een goede gezondheid heel belangrijk. Met de programmaliijn Bewegen & Gezondheid wil De Mussen een bijdrage leveren aan de verbetering van gezondheid en welzijn van wijkbewoners. Bij sport- en beweegactiviteiten ontwikkelen kinderen en jongeren daarnaast ook belangrijke sociale vaardigheden. Zo leren zij onderdeel te zijn van een team, om te gaan met regels, met winnen en verliezen en grenzen van de ander en zichzelf te respecteren. Naast het sportaanbod wordt in deze programmaliijn ook voorlichting gegeven over een gezonde levensstijl. Het laatste is van belang in een wijk waar te veel mensen chronisch ziek zijn en wijkbewoners meer dan gemiddeld te kampen hebben met overgewicht en obesitas.

Kunst & Cultuureducatie

Door middel van een aanbod op het gebied van kunst en cultuur streeft De Mussen ernaar om kinderen en jongeren te leren om zich te uiten in de verschillende kunstdisciplines. Hierdoor worden creatieve denkprocessen bevorderd. Kunst- en cultuureducatie kan kinderen en jongeren ondersteunen bij het ontwikkelen van een eigen identiteit. Door middel van kunst en cultuur kunnen zij leren zichzelf goed uit te drukken en leren open te staan voor anderen. In deze programmaliijn komen ook algemene vaardigheden aan bod zoals de ontwikkeling van de (fijne) motoriek, (zelf) reflectie en het belang van oefening, doorzettingsvermogen en discipline.

Kinderen en jongeren leren wat ervoor nodig is om samen iets moois te maken en hoeveel plezier is te beleven aan het maken van kunst.

Natuur & Techniek

Dit programma richt zich op het onderzoekend en ontwerpend leren. Hierbij werken kinderen als 'onderzoeker' en 'ontwerper' en ontwikkelen ze met elkaar hun begrip van concepten uit natuur en techniek. Onderzoeken en ontwerpen zijn daarbij geen doel op zich, maar een manier van werken die vanuit de verwondering en nieuwsgierigheid kinderen (samen) laat waarnemen, nadenken, handelen en reflecteren. De cognitieve ontwikkeling wordt in dit programma bevorderd en er is tevens veel ruimte voor creativiteit.

KINDEREN

Binnen het jeugdwerk van De Mussen staan burgerschapsvorming, het ontwikkelen van sociale vaardigheden en talentontwikkeling centraal. De jeugdwerkers van De Mussen leveren een bijdrage aan de ontwikkeling van de kinderen door middel van het aanbieden van activiteiten op het gebied van ontspanning, ontmoeting, vorming, educatie, kunst, cultuur en sport. Daarnaast geven zij opvoedingsondersteuning aan de ouders. De jeugdwerkers worden hierbij ondersteund door vrijwilligers en stagiaires. De jeugdwerkers slaan bruggen tussen het opgroeien van kinderen thuis, op school en in het publieke domein.

Werkwijze

Binnen het kinderwerk van De Mussen wordt gewerkt met drie verschillende fases:

Fase 1: Kennismakingsactiviteiten

Tijdens de inloopactiviteiten van De Mussen maken kinderen op een laagdrempelige manier kennis met diverse disciplines op het gebied van sport & bewegen, kunst & cultuur en natuur & techniek. In deze fase worden kinderen geënthousiasmeerd en geprikkeld om de verdieping in te gaan.

• Fase 2: Verdieping in disciplines

Binnen het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen en BSV De Mussen kunnen kinderen onder begeleiding van gespecialiseerde vakkrachten en sportkrachten hun talenten verder ontwikkelen.

• Fase 3: Structurele verdieping

Kinderen met veel affiniteit en/of talent voor een specifieke discipline worden met een warme hand toegeleid naar instellingen en verenigingen buiten de wijk.

Betrokkenheid van ouders bij al deze stappen vinden we van groot belang. Ouders worden actief betrokken bij het aanbod van De Mussen en de ontwikkeling van hun kinderen. Zo zijn er regelmatig optredens, toernooien en exposities van kinderen waar ouders voor uitgenodigd worden.

Naschoolse activiteiten

- Iedere middag na school wordt De Mussen bezocht door honderden kinderen, voor tal van activiteiten, zoals:
- Samen spelen in de kleuterclubs en kinderclubs.
- Het nieuws bespreken, je eigen mening daarover vormen en leren debatteren in de kindernieuwsclub.
- Je talent ontwikkelen binnen de cursussen van de TalentenTent!
- Bewegen en kennismaken met verschillende sporten bij de Buurtsportvereniging.
- Als je overgewicht hebt, met je ouders deelnemen aan het programma Kanjers!
- Onder begeleiding je huiswerk maken bij de Huiswerkbegeleiding.
- Films kijken met je ouders bij Cinema De Mussen.
- Speelgoed lenen bij de speeltheek.
- Met buitenspeelgoed spelen bij de Sportotheek.
- Deelnemen aan Crownie projecten waar zij bijdragen aan de leefbaarheid van de wijk.

"Het allerleukste aan de Mussen vind ik dat er leuke activiteiten zijn en ik nieuwe vrienden kan maken. Iedereen heeft plezier met elkaar en het is gewoon gezellig."

- Zayneb 9 jaar

Vakantieactiviteiten & kampen

In de schoolvakanties zijn er iedere dag activiteiten in en om De Mussen. Maar we gaan ook met de kinderen op stap, naar het strand en de duinen, een museum, theater of een pretpark. Hoogtepunt van het jaar waren de Jeugd Vakantie Activiteiten (JVA) in Duinrell, waar we dagelijks met meer dan 120 kinderen uit de Schilderswijk aan deelnamen. Ook de uitstapjes naar de Kust Zeil Vereniging in Scheveningen waren heel erg geliefd bij de kinderen; ze hadden enorm veel plezier met spelletjes in de duinen, op het strand en in het water.

Het afgelopen jaar zijn er 5 kampen georganiseerd in Otterlo en Heino. Voor de kinderen en ouders waren het onvergetelijke dagen met nieuwe ervaringen. Ouders en kinderen genoten van de mooie natuur, boswandelingen, spooktochten, zwemmen, kampvuur maken, etc. Sommige deelnemers waren voor het eerste buiten de omgeving van Den Haag. Dat maakt op kamp gaan voor hen heel erg uniek en speciaal.

Evenementen

Door het jaar heen werden er diverse evenementen en festiviteiten voor kinderen georganiseerd, zoals de sponsorloop voor de Stichting HOPE, het openingsfeest van de jeugd afdeling van de buurtsportvereniging, Schilderswijkfestival en de nationale buitenspeeldag. En het oud- en nieuw feest waar ouders en kinderen gezamenlijk het nieuwe jaar inluiden.

'Mijn kind komt naar De Mussen omdat hij hier kan spelen met zijn vriendjes. Hij heeft het heel erg naar zijn zin. Dit is heel goed voor zijn sociale ontwikkeling'

- Rabia

De Kinderraad

De Kinderraad van De Mussen bestaat uit 5 kinderen tussen de 7 en 12 jaar. Om deel te nemen aan de kinderraad hebben de kinderen auditie gedaan; voor een jury

hebben de kinderen verteld waarom zij deel willen nemen aan de kinderraad. In de kinderraad kunnen de kinderen meedenken, meepraten en meebeslissen over alles wat hen aangaat bij De Mussen.

20

Ouderparticipatie

Steeds meer ouders helpen bij de kinderactiviteiten na school en in de vakanties. Regelmatig verzorgen de moeders lunches en diners bij bijzondere gelegenheden. De ouder- en kind kampen zijn zo gewild dat er wachtlijsten zijn voor deelname. Ook andere activiteiten voor ouders en kinderen samen zoals de Kinderkooktuin, Cinema De Mussen en de familieavonden worden druk bezocht. Een goede ontwikkeling is verder dat steeds meer ouders de uitvoeringen en tentoonstellingen van de kinderen bezoeken.

Wat leren Kinderen bij de Kinderactiviteiten?

- Kinderen ontwikkelen hun sociale vaardigheden door samen met andere kinderen te spelen.
- Verbeteren hun grove en fijne motoriek door middel van knutselen, sportlessen, buitenspelen, etc.
- Burgerschapsvaardigheden; ze leren onderdeel te zijn van een geheel, rekening te houden met anderen, zich te voegen, afspraken na te komen, maar ook voor zichzelf op te komen, hun grenzen aan te geven en hun mening te geven.
- Kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf, elkaar en hun leefomgeving.

TalentenTent!

De TalentenTent!, het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen, is de tweede fase binnen onze werkwijze. In de TalentenTent! van De Mussen kunnen kinderen verdieping krijgen in verschillende disciplines en hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Dit wordt veelal mogelijk gemaakt door bijdragen van fondsen, serviceclubs, bedrijven en sponsors.

In 2019 werden in de TalentenTent! de volgende cursussen aangeboden:

- Schilderen & tekenen
- Rappen
- Schaken
- Dansen
- Muziek en instrumenten
- Circus
- Theater
- De kinderkooktuin

VRIJHEIDSRAP

*Ik ben dankbaar,
ik heb de vrijheid en ik kan me gang gaan,
je moet blij zijn, want dit is niet standaard*

*ik ben dankbaar, ja ik ben tevreden.
ik mag niet klagen omdat we gezond leven.
hier voel ik me veilig, waar ik ook loop
kan naar school gaan en heb een dak boven me
hoofd.*

*je moet blij zijn, er is vrijheid.
en dit vieren wij ook op 5 mei.
en ik slaap nooit, met een lege maag.
ik krijg alles van me moeder als ik het alleen
maar vraag*

Kinderkunstschool

Ook dit jaar konden kinderen meedoen aan de Kinderkunstschool. De Kinderkunstschool is een project van het Ook dit jaar konden kinderen meedoen aan de Kinderkunstschool. De Kinderkunstschool is een project van het Mauritshuis en De Mussen en heeft voor de vierde keer plaatsgevonden.

De Kinderkunstschool heeft als doel kinderen kennis te laten maken met en te enthousiasmeren voor kunst, en de Hollandse schilderkunst van de tijd van Rembrandt en Vermeer in het bijzonder, zowel in theorie als praktijk. Kinderen leren de theorie over kleuren en licht en donker te gebruiken in de praktijk door te tekenen en te schilderen. Zij werken gedurende 15 weken toe naar een einddoel; het zelfportret. Het project is een daverend succes: de kinderen hebben prachtig werk gemaakt dat ze hebben tentoongesteld in het Mauritshuis. Ook hebben zij, met hun familieleden, twee keer het Mauritshuis bezocht. Bij het laatste bezoek hebben de kinderen, die hebben deelgenomen aan de Kinderkunstschool, een rondleiding gegeven aan hun ouders, broertjes, zusjes, opa's en oma's en hebben zij verteld wat zij allemaal hebben geleerd. Dankzij een donatie van een sponsor wordt de kinderkunstschool mogelijk gemaakt.

WAT LEREN KINDEREN VAN KUNST- EN CULTUUREDUCATIE?

- Hun talenten te ontwikkelen
- Zich uiten in verschillende kunst disciplines
- Creatief denken
- Open staan voor verschillende oplossingen
- Zelfreflectie
- Het belang van oefening en doorzettingsvermogen
- Langetermijndenken
- Onderscheidend vermogen
- Samenwerken
- Plezier beleven aan kunst

Buurtsportvereniging Jeugd

Dit jaar hebben we een jeugd afdeling van de Buurtsportvereniging (BSV) opgezet. Het huidige sportaanbod is uitgebreid en vindt plaats op meerdere plekken in de Schilderswijk. Naast kennismakingslessen kunnen kinderen ook verdieping krijgen binnen diverse sporten. Meer over de jeugd afdeling van de BSV staat in het hoofdstuk Buurtsportvereniging De Mussen.

Bereik: In 2019 hebben meer dan 800 kinderen deelgenomen aan de verschillende kinderactiviteiten

DE MUSSEN EN DE BREDE BUURTZONE

De Mussen maakt, met de basisscholen in de omgeving, onderdeel uit van de Brede Buurt Zone in de Schilderswijk-Oost. In de Brede Buurt Zone wordt een impuls gegeven aan de ontwikkelingskansen van kinderen. In de Brede Buurt Zone kunnen leerlingen hun talenten ontdekken, ontwikkelen en achterstanden wegwerken. Hiermee krijgen zij kansen om verder te komen.

Het afgelopen jaar heeft De Mussen intensief samengewerkt met zes omliggende basisscholen. Zo werden activiteiten met elkaar afgestemd en werden kinderen en ouders vanuit de scholen doorverwezen naar activiteiten van De Mussen. Als kinderen, om welke reden dan ook in de knel dreigen te raken (problemen in de gezinnen, pestgedrag, etc.) worden de zorgen hierom gedeeld met de scholen en wordt er met hen gezocht naar een oplossing. Daarnaast biedt De Mussen de scholen extra lessen aan in het kader van het leerkansenprofiel (LKP) en de Zomerschool en organiseert De Mussen op margedagen van de scholen een activiteitendag. Onderzoek heeft aangetoond dat kinderen, met deze geïntegreerde aanpak, het beste uit zichzelf kunnen halen.

Integraal Kind Centrum

In de Schilderswijk-Oost en de Stationsbuurt is De Mussen samen met drie scholen (De Triangel, Prinses Ireneschool en de Jan Lighthartschool) intensief gaan samenwerken om de kansengelijkheid van kinderen te versteken en talenten van kinderen te vergroten. In de samenwerking is het besef ontstaan dat door middel van een kindcentrum binnen één school bovenstaande doelen niet volledig behaald kunnen worden. De scholen staan dicht bij elkaar, kinderen spelen samen in de wijk of ontmoeten elkaar bij de naschoolse activiteiten of de opvang in De Mussen en ouders ontmoeten elkaar niet alleen in de school maar ook in het buurtcentrum en in andere organisaties. Problemen in de wijk overstijgen de school. De scholen hebben daarom gekozen voor een communitywijk met De Mussen als communitycentrum.

Het doel is dat er een samenwerking komt op het gebied van VVE, ouderbetrokkenheid, talentontwikkeling en een veilig opgroeklimaat in de wijk. Dit in samenwerking met wijkpartners en politie. Zowel binnen de organisatie als met elkaar wordt gewerkt aan het behalen van de doelen. Zo kan het zijn dat er binnen de scholen en De Mussen sprake is van een integraal kindcentrum (bijvoorbeeld intensieve samenwerking VVE en naschoolse opvang) en met alle partners gezamenlijk

wordt gewerkt aan een communitywijk met een eenduidig pedagogisch klimaat en een gezamenlijk naschools aanbod, waarin ouderbetrokkenheid en talentontwikkeling centraal staan.

In 2019 is op een aantal deelgebieden afgesproken om te komen tot een intensievere samenwerking wijkbreed:

- Een sterke opvoedingsomgeving in de wijk (gezamenlijk pedagogisch klimaat in de wijk).
- Een uitdagende (leer)omgeving in school en buiten school.
- Ouders als pedagogisch partner
- Samenwerking rond zorg voor kinderen.

In 2020 gaan we dit verder vorm geven.

Leerkansenprofiel (LKP)

Voor een aantal omliggende scholen verzorgt De Mussen het LeerkansenProfiel (LKP). Met de invoering van het LKP wordt de schooltijd met 6 uur per week verlengd. Doelstelling hierbij is:

- Verbeteren van taalvaardigheid van leerlingen
- Wegwerken van onderwijsachterstanden en vergroten van ontwikkelingskansen
- Brede vorming van leerlingen en talentontwikkeling
- Versterken van sociaal economische ontwikkeling

De Mussen biedt LKP onderwijspakketten aan op het gebied van:

- Media & Communicatie
- Culturele Vorming
- Voeding & koken
- Natuur, Techniek & ICT
- Sport & Gezondheid
- Buitenspel

Meer dan 250 kinderen volgen meerdere malen per week deze LKP lessen. Wanneer kinderen nieuwsgierig zijn geraakt en verder willen in een bepaalde discipline, kunnen zij zich bij het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen verder ontwikkelen.

Zomerschool

Het afgelopen jaar organiseerde De Mussen weer een Zomerschool voor leerlingen van de omringende scholen. De Zomerschool had dit jaar 78 deelnemers. In de ochtend kregen de kinderen extra lessen in taal en 's middags waren er workshops en uitstapjes die aansloten bij de thema's die in de ochtend werden behandeld. Tijdens de Zomerschool werd er onder andere een bezoek gebracht aan het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum en kregen de kinderen een kijkje achter de schermen van The Voice. Ook werd er een bezoek gebracht aan het LUMC waar de kinderen een college kregen over proefdieren. Ook bezochten zij het Museum voor Communicatie. Leidraad in het programma van de Zomerschool is dat kinderen leren samenwerken, kritisch denken, creatief denken en communiceren.

Margedagen

Op margedagen van zes omliggende basisscholen biedt De Mussen een programma aan, zodat de kinderen een leuke en leerzame dag op De Mussen kunnen beleven.

Huiswerkbegeleiding

In overleg met de scholen organiseert De Mussen twee keer per week na school huiswerkbegeleiding voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Enthousiaste vrijwilligers begeleiden kinderen bij hun huiswerk en het maken van werkstukken en presentaties.

Minibieb

De Minibieb in De Mussen bestaat uit meerdere boekenkasten verspreid door het gebouw waar kinderen en hun ouders kinderboeken kunnen lenen en ruilen. En als je een boek hééél erg mooi vindt, mag je het houden! Voor de kinderen is de minibieb een hele laagdrempelige manier om ook thuis te kunnen lezen en te ervaren hoeveel plezier een mooi boek kan geven.

Bereik: in 2019 hebben ruim 900 kinderen deelgenomen aan de diverse onderwijsprogramma's.

KINDEROPVANG DE MUSSEN

Bij de Stichting Kinderopvang De Mussen zijn Peuteropvang en Buitenschoolse Opvang ondergebracht. Ook bij de Kinderopvang streeft De Mussen naar optimale ontwikkelingskansen voor kinderen.

Het team

Het team bestaat uit 12 pedagogisch medewerkers die worden ondersteund door assistenten met participatiebanen en stagiaires.

Ouders

Bij het halen en brengen van de kinderen is er dagelijks contact met de ouders. Regelmatig zijn er gesprekken met ouders waarbij de ontwikkeling van hun kind wordt besproken. Bij de Peuteropvang worden ouders gestimuleerd om mee te spelen op de groepen en mee te doen met ouder- & kindactiviteiten. Daarnaast konden ouders ook het afgelopen jaar deelnemen aan tal van programma's en activiteiten in De Mussen in het kader van opvoedingsondersteuning. Ook de BSO werkt nauw samen met de ouders. Veel kinderen zijn vier of vijf dagen bij ons en voor hen is de opvang een tweede thuis waar we ouders bij betrekken. Tevens worden ouders geraadpleegd voor inhoudelijke en beleidsmatige zaken.

VOORSCHOOLSE PEUTEROPVANG DE MUSSEN

Peuteropvang De Mussen biedt Voorschoolse educatie aan peuters van 2.5 tot 4 jaar. Bij de Peuteropvang worden kinderen voorbereid op een goede start op de basisschool, hetgeen hun kansen op een succesvolle schoolloopbaan zal vergroten. De kinderen die Peuteropvang De Mussen bezoeken hebben vrijwel allemaal een 'indicatie voor extra speel-leertijd' en bezoeken de opvang 4 tot 5 dagdelen per week. Peuters komen voor een indicatie in aanmerking wanneer thuis een andere taal dan het Nederlands wordt gesproken en/of indien het CJG een achterstand op sociaal-emotioneel gebied constateert.

WAT LEREN KINDEREN OP DE PEUTEROPVANG?

- 3.000 Nederlandse woordjes
- Knippen, plakken en kleuren
- Hun mama even missen
- Puzzelen, bouwen
- Rennen, klimmen en fietsen
- Opruimen
- Kleuren en vormen
- Gesprekjes voeren en vertellen in de groep
- Samen spelen
- Samen overleggen
- Meedoen in een groep
- Voor jezelf opkomen
- Ruzies bijleggen
- Zelfstandig dingen doen, bijvoorbeeld aankleden
- Zelf oplossingen zoeken

Methode Speelplezier

Peuters ontwikkelen zich door te spelen. Peuteropvang in De Mussen hanteert de methode Speelplezier. Bij Speelplezier worden spelenderwijs verschillende thema's behandeld. Gedurende een themaperiode demonstreert de leidster tijdens een rollenspel of tafelpoppenspel rondom een nieuw woord of begrip. Aansluitend wordt het spel in de grote groep gespeeld. Kinderen bereiden spelenderwijs hun woordenschat uit en worden geïnspireerd om zelf te spelen. In de periode daarna worden de spelen verdiept. De leidster speelt naast de kinderen en lukt al spelend, de kinderen uit tot een gesprek. Ook als de kinderen vrij spelen verrijkt de leidster het spel met spelinterventies.

Samenspel

Voor peuters van 2 tot 2,5 jaar organiseert De Mussen Samenspel, een wekelijkse speelochtend voor kind én ouder waardoor de overstap naar de peuteropvang soepel verloopt.

Samenwerkingspartners

Basisschool de Triangel is onze samenwerkingspartner voor VVE. De werkwijze en de (thema)planning wordt op elkaar afgestemd. Met de interne begeleider van de school is er drie keer per jaar een kindbespreking en zij begeleidt het team en de ouders wanneer er sprake is van zorg met betrekking tot de ontwikkeling van kinderen.

Harmonisatie

Sinds 2018 is de harmonisatie van peuterspeelzalen, voorscholen en kinderopvang een feit. Onbedoeld neveneffect van deze wet is dat het voor ouders met een kleine beurs een extra drempel heeft opgeworpen om hun kinderen in te schrijven bij de Peuteropvang. Helaas hebben we gezien dat, ondanks alle inspanningen van het team, het aantal peuters dat gebruik heeft gemaakt van de Peuteropvang in 2019 is teruggelopen.

Buitenschoolse Opvang De Mussen

Naast de Peuteropvang heeft De Mussen een kleinschalige BSO die plek biedt aan 20 kinderen in de basisschoolleeftijd. Kinderen van werkende of studerende ouders kunnen 5 dagen per week na schooltijd, op margedagen en in de schoolvakanties opgevangen worden.

Bij de BSO kunnen kinderen vrij spelen of deelnemen aan een gerichte activiteit. Voor de kinderen die de BSO bezoeken is het belangrijk dat zij na een drukke schooldag op de BSO uit kunnen rusten en/of met andere kinderen kunnen spelen. Kinderen worden

daarnaast gestimuleerd om deel te nemen aan de Talententent!, het talentontwikkelingsprogramma van De Mussen. Indien gewenst kunnen zij begeleiding krijgen bij hun huiswerk. De samenwerking met het vakantiewerk van De Mussen krijgt steeds beter vorm. In alle schoolvakanties werken de BSO en het Kinderwerk van De Mussen samen om alle kinderen een fantastisch vakantieprogramma aan te bieden.

Bereik:
Kinderopvang
De Mussen heeft
het afgelopen jaar
ruim 128 kinderen
opgevangen.

MEIDEN

Meiden in de Schilderswijk hebben bij het opgroeien veelal te maken met verschillende, en soms conflicterende, verwachtingen van ouders en de maatschappij. Dan valt het niet altijd mee om daar je eigen weg in te vinden. De meidenclub in De Mussen probeert meiden te steunen in het vinden van hun eigen weg en eigen stem.

In 2019 hebben ruim 120 meiden deelgenomen aan de verschillende activiteiten in het meidenwerk.

Meidenclub

Vier dagen in de week zijn er diverse activiteiten voor meiden van verschillende leeftijden.

Tijdens de meidenclub kunnen meisjes elkaar ontmoeten, gezamenlijk activiteiten ondernemen, informatie krijgen en met elkaar praten over onderwerpen die hen bezig houden. Met de meidenwerkster kunnen er persoonlijke zaken besproken worden.

Welke activiteiten zijn er in de meidenclub?

- Na school kunnen meiden elkaar ontmoeten
- Sportactiviteiten
- Talentontwikkeling: dansles en kookles
- Moeder- en dochteravonden waar thema's worden besproken om elkaar beter te begrijpen
- Crownie programma waar meiden zich wekelijks inzetten voor anderen, zoals optredens geven in het verpleeghuis, de moestuin onderhouden en een goededoelenmarkt organiseren
- Iedere vakantie een uitdagend vakantieprogramma
- In het voorjaar gaan de meiden met elkaar op kamp.

WAT LEREN MEIDEN BIJ DE MEIDENCLUB?

- Ontwikkelen van sociale en emotionele vaardigheden
- Ontwikkelen van een positief zelfbeeld
- Samenwerken
- Verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en de ander
- Weerbaarheid van meisjes wordt vergroot
- Horizon wordt vergroot / perspectief verbreed
- Meisjes worden zich bewust van de samenleving waarin zij leven en de keuzes die zij hebben

TIENERS & JONGEREN

Jongerenwerkers begeleiden tieners en jongeren naar volwassenheid en actief burgerschap. De jongerenwerkers die werkzaam zijn in De Mussen staan dicht bij de leefwereld van de jongeren. Zij leggen contact met jongeren op straat, op pleintjes, op school, op sociale media en op andere plekken waar jongeren samenkomen. Zij maken van daaruit verbinding met hen, met hun ouders, oudere broers en buurtbewoners. Naast het bieden van een positieve vrijetijdsbesteding stimuleren en ondersteunen de jongerenwerkers de persoonlijke en sociale ontwikkeling van jongeren. Zij stimuleren jongeren om hun talenten te ontdekken en ontwikkelen, zijn een rolmodel en helpen bij het opbouwen van een sociaal netwerk. Ook kunnen jongeren terecht met vragen omtrent school, werk en andere belangrijke zaken in hun leven. Zo worden tieners door de jongerenwerkers begeleid in de overgang naar het voortgezet onderwijs en hebben jongerenwerkers het afgelopen jaar verschillende jongeren begeleid naar een (bij)baan.

LSR cursus

Vanuit onze missie om jongeren uit de wijk de kans te geven om zich te ontwikkelen en te participeren in de wijk, hebben wij in 2019, 10 jongeren uit de wijk opgeleid tot Leiders Sportieve Recreatie (LSR). Met het opleiden van jongeren tot LSR worden ze bevoegd om als professional, zelfstandig voor een groep kinderen te staan.

Met het opleiden van deze jongeren snijdt het mes aan twee kanten. Naast de ontwikkelingen van de jongeren zelf, draagt het bij aan het bereik van nog meer kwetsbare kinderen. Onder de huidige omstandigheden is het lastig om alle kinderen in de buurt te laten deelnemen aan de kinderactiviteiten bij De Mussen. De vraag is groot. Wanneer deze jongeren de LSR opleiding hebben afgerond, kunnen zij activiteiten begeleiden voor de kinderen in de wijk bij De Mussen.

In 2019 hebben ruim
160 tieners en jongeren
deelgenomen aan
diverse activiteiten

WELKE ACTIVITEITEN ZIJN ER VOOR TIENERS EN JONGEREN?

- In de jongerensoos kunnen jongeren elkaar ontmoeten en verschillende activiteiten ondernemen
- Kookworkshops waar tieners lekkere en gezonde gerechten leren koken
- Diverse sportactiviteiten
- Elke vakantie is er een uitdagend vakantieprogramma
- Hoogtepunt van het jaar is het kamp
- Jongeren doen mee aan het Crownie programma waar ze activiteiten ondernemen voor anderen, bijvoorbeeld een opruimactie voor de wijk.
- Bij de Buurtpreventieteam nemen jongeren verantwoordelijkheid voor de wijk. Elke week maken zij een ronde door de wijk, signaleren als zaken verwaarloosd zijn en maken contact met andere jongeren.

VOLWASSENEN

PARTICIPATIE

Ook voor volwassenen in de Schilderswijk is De Mussen een plek waar zij elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontwikkelen.

Participatieladder

Als leidraad bij onze methodiek wordt de participatieladder gehanteerd, elke trede van de ladder staat voor een bepaalde mate van participatie. De bedoeling is dat wijkbewoners door deelname aan activiteiten bij De Mussen stijgen op de participatieladder.

Wijkbewoners komen (bijvoorbeeld via de Schilderswijk Moeders) naar De Mussen om anderen te ontmoeten en doorbreken hiermee hun isolement (van trede 1 naar trede 2). Daarna gaan mensen cursussen volgen (trede 3) en vaak ook vrijwilligerswerk doen (trede 4). Sommige vrijwilligers worden via de Stip-regeling medewerker van De Mussen (trede 5) en/of anderen vinden via Werkplaats De Mussen betaald werk (trede 6). Op deze manier levert De Mussen een bijdrage aan de sociale en economische zelfredzaamheid van wijkbewoners.

6 Betaald werk

5 Betaald werk met ondersteuning

4 Onbetaald werk

3 Deelname georganiseerde activiteiten

2 Sociale contacten buitenshuis

1 Geïsoleerd

Faciliteren van Buurtgroepen

In het kader van participatie kunnen buurtgroepen en zelforganisaties uit de wijk gratis gebruik maken van ruimten in De Mussen.

Cursusaanbod

Voor sommige vrouwen is de deelname aan één van de cursussen in De Mussen een eerste stap om buitenshuis activiteiten te ondernemen. Het afgelopen jaar bestond het cursusaanbod bij De Mussen uit onder andere Nederlandse les, conversatielessen, Engelse lessen, creatieve lessen, kooklessen, computerlessen en fietslessen.

Changelab

Voor het Taal in de Buurt programma van de gemeente Den Haag geeft De Mussen Nederlandse taallessen op A1-A2 niveau. Het doel van het programma is dat cursisten na het behalen van hun certificaat doorstromen naar andere aanbieders buiten de Schilderswijk. Ervaring leert dat cursisten dit, om uiteenlopende redenen, niet doen en na de cursus bij De Mussen geen les meer nemen. Om erachter te komen wat de behoefte is van de cursisten,

is een Changelab georganiseerd met zowel cursisten als taalaanbieders als beleidsmakers. Uit het Changelab is duidelijk naar voren gekomen dat cursisten behoefte hebben aan een divers taalaanbod in de wijk. In 2020 wordt dit nader uitgewerkt met andere taalaanbieders.

Leesclub

In de leesclub lezen 15 vrouwen iedere maand een boek en bespreken dit met elkaar. Door het lezen van boeken wordt de wereld groter en kunnen thema's besproken worden die soms onbesproken blijven, zoals relaties, moederschap, wie was je als jong meisje en wat waren je dromen, wat zijn je dromen nu? Naast het lezen van boeken wordt er ook af en toe een voorstelling in de schouwburg bezocht.

38

Kennis Salon

Zowel bij De Mussen als op de Prinses Ireneschool wordt er wekelijks een kennissalon georganiseerd die worden bezocht door 60 vrouwen. In de kennissalons kunnen vrouwen informatie krijgen over actuele maatschappelijke thema's en deze met elkaar bespreken. Regelmatig komt er een gastspreker op bezoek. Het afgelopen jaar zijn onder andere de volgende thema's aan bod gekomen: huiselijk geweld, seksuele opvoeding, communicatie in het gezin, veiligheid en leefbaarheid in de wijk.

Theatervoorstellingen en documentaires

Daarnaast zijn er diverse theatervoorstellingen geweest, over bijvoorbeeld de overgang naar de middelbare school, groepsvorming en groepsdruk; hoe gaan kinderen én ouders

hier mee om. Daarnaast was er een theatervoorstelling over de impact van sociale media op ons dagelijks leven. De vertoning van de documentaire 'Niet meer zonder jou' maakten ook veel indruk op de aanwezige vrouwen. De documentaire gaat over band en de dilemma's van een vrijgevochten dochter en een traditionele moeder. De thematiek was heel herkenbaar: kies je voor het geluk van jezelf en van je kind of voor de tradities en de eisen van je omgeving?

Dialogbijeenvolgen

Er zijn diverse dialogbijeenvolgen geweest over opvoeding, liefde en geweld. Vaak wordt huiselijk geweld van de ene generatie op de andere overgedragen. Doel van deze bijeenkomst was om het onderwerp huiselijk geweld bespreekbaar te maken,

vrouwen leren signalen van huiselijk geweld te herkennen, vrouwen bewust te maken van het effect van huiselijk geweld op kinderen en het isolement van slachtoffers te doorbreken.

Opvoedingsondersteuning

Voor ouders in de Schilderswijk is het niet altijd gemakkelijk om hun kinderen op te voeden. In veel gezinnen is er sprake van meerdere problematieken zoals armoede, schulden, werkloosheid, kleine behuizing, huiselijk geweld, ziekte, etc. Daarnaast komen de culturele codes van de gezinnen thuis niet altijd overeen met hetgeen kinderen mee krijgen op school en op straat. Er is niet altijd sprake van een goede communicatie tussen kinderen en ouders, ouders hebben

soms geen weet van de leefwereld van hun kinderen of weten te weinig van de samenleving waarin hun kinderen opgroeien. Medewerkers van De Mussen ondersteunen ouders bij opvoedingsvragen, zowel individueel als in groepsverband.

"Ik kom naar De Mussen om mezelf te kunnen ontwikkelen. De informatie en kennis die ik krijg bij de kennissalon en andere bijeenkomsten helpen mij om in de maatschappij mee te draaien."

Fateha 38 jaar

39

40

Ontbijt je Wijs

Maandelijks wordt er een 'Ontbijt-je-Wijs' bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten wordt, tijdens een ontbijt, met de aanwezige 80 moeders gesproken over zaken met betrekking tot opvoeden en onderwijs. Het afgelopen jaar zijn de volgende thema's aan bod gekomen: het

onderwijssysteem in Nederland, het zorgsysteem in Nederland, mantelzorg, oud worden in Nederland, vrouwenemancipatie, Loverboys, liefde en geweld, maar ook actuele onderwerpen zoals de nieuwe wet rondom orgaandonatie en de klimaatverandering.

Week van de opvoeding

Tijdens de week van opvoeding in oktober zijn er verschillende bijeenkomsten geweest waar ouders en deskundigen met elkaar praten over zaken rondom opvoeding. Meer dan 250 ouders bezochten de verschillende workshops en lezingen.

Scholenmarkt

Hoe kies je een goede school voor je kind na de basisschool? Om kinderen uit groep 7 en 8 en hun ouders te ondersteunen bij hun schoolkeuze is er een scholenmarkt georganiseerd, die werd bezocht door ruim 250 kinderen en hun ouders. Docenten en leerlingen van tientallen middelbare scholen uit Den Haag presenteerde zich op de markt

Evenementen

Ook het afgelopen jaar is er weer een aantal evenementen georganiseerd. Op internationale vrouwendag dansten meer dan 150 vrouwen met roots uit landen van de hele wereld de sterren van de hemel. Omdat dit feest zo'n succes was is er in juni een zomerdansfeest georganiseerd. Tijdens de Iftar kwamen er evenveel wijkbewoners,

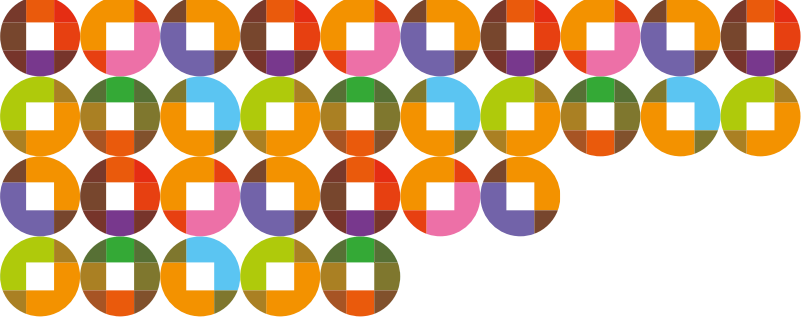
moslims en niet-moslims, naar De Mussen om het vasten te breken. Tot in de nachtelijke uurtjes zijn bezoekers gebleven om met elkaar te praten. Ook het kerstdiner werd bijgewoond door veel vrijwilligers en actieve bewoners en was als vanouds gezellig.

Door De Mussen kan ik mijn problemen vergeten. Ik kom elke dag naar De Mussen. Hier kan ik contact maken met andere moeders en mijn Nederlands verbeteren.

Rabia, 43 jaar

41

De Schilderswijk Moeders – van klacht naar kracht

De Schilderswijk Moeders zijn getrainde moeders uit de wijk die andere moeders in de wijk ondersteunen en activeren. In 2019 bestond het team van de Schilderswijk Moeders uit 22 vrouwen. De kracht van het team is de diverse achtergrond. De vrouwen hebben hun wortels in de Marokkaanse, Somalische, Turkse, Surinaamse, Soedanese, Tunesische, Burundische, Eritrese, Caribische en Antilliaanse gemeenschap in de Schilderswijk.

De Schilderswijk Moeders zetten hun kennis en ervaringsdeskundigheid in om andere vrouwen te bereiken en hen op weg te helpen naar zelfstandigheid of zelfredzaamheid. Zij werken hierbij nauw samen met bestaande organisaties, netwerken en verbanden in de Schilderswijk. De Schilderswijk Moeders houden tweemaal per week een spreekuur en bezoeken gezinnen aan huis. Zij komen dus letterlijk achter voordeuren waar de reguliere hulpverlening veelal niet komt. Dit maakt dat zij een belangrijke signalerende functie hebben en een brug zijn naar de hulpverlenende instanties. Daarnaast schakelen deze instanties de Schilderswijk Moeders ook in om extra ondersteuning te bieden aan hun cliënten. In

2019 hebben de Schilderswijk Moeders 663 vrouwen ondersteund, waarvan er bij 333 vrouwen sprake was van langdurig contact.

Casus van een Schilderswijk Moeder
Mw. F uit Amman woont al 17 jaar in Nederland maar zij spreekt nog geen woord Nederlands. Zij mag niet met andere mensen communiceren van haar man. Zij hebben twee kinderen van 14 jaar. Op een dag heeft haar man haar een handtekening laten zetten op een papier. Een paar dagen later was er familie bij hen thuis en vertelde hij haar dat er in de familie een probleem is en dat zij naar de familie mag gaan tot de problemen zijn opgelost. Na een maand kwam zij terug maar ze mocht niet meer naar binnen. Haar man heeft haar weggestuurd. Zij is nu op zoek naar een huis en ook naar een plek waar zij haar kinderen overdag kan zien. Ik heb haar gezegd dat zij overdag naar De Mussen mag komen met haar kinderen en dat zij dan altijd welkom is. Ook help ik haar met zaken rondom de echtscheiding en het zoeken naar een huis. Zij heeft een luisterend oor nodig en steun van mij als Schilderswijk Moeder.

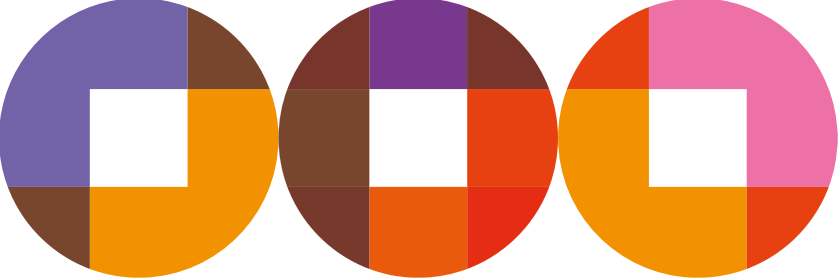
Bewezen effectief project

Het project is in 2017 onderzocht door het Kennisinstituut Integratie en Samenleving (KIS) van het Verweij Jonker instituut en Movisie. In de publicatie 'bereikt en geholpen' is één van de conclusies van de onderzoekers dat 'de Schilderswijk Moeders met hun inzet een positieve maatschappelijke meerwaarde leveren, waarbij de kosten meer dan worden gecompenseerd door de baten'.

Ambassadeurs

Aan het project zijn ambassadeurs verbonden die met ons kijken naar de ontwikkelingen en mogelijke verdere verankering van het project. In 2019 waren de volgende ambassadeurs verbonden aan het project: : Kirsten van Hul (2de kamerlid PvdA), Samir Ahraoui (fractievoorzitter PvdA, gemeenteraad Den Haag), Fatima Faïd (gemeenteraadslid HSP gemeenteraad Den Haag), Hans Bellaart, onderzoeker Verweij Jonker instituut, Wietske Kamsma, medewerker Number 5 foundation)

Werkplaats De Mussen – van wens naar werk

Te veel bewoners in de wijk hebben, door diverse oorzaken, een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij valt te denken aan het ontbreken van een startkwalificatie of een goed netwerk, onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal, traditionele rolpatronen, maar ook discriminatie op de arbeidsmarkt. Door de hoge werkloosheid in de wijk leven veel gezinnen in armoede. Onderzoek heeft aangetoond dat armoede veel stress en psychosomatische klachten geeft en kinderen die in armoede opgroeien beginnen het

leven vaak met achterstand. Om deze reden is De Mussen een aantal jaren geleden, met steun van het Europese Interreg programma, met de Werkplaats gestart.

‘Doordat ik nu een baan heb en geld verdien, heb ik bij belangrijke beslissingen thuis ook meer te zeggen’

Mevrouw T., moeder van 3 kinderen, voormalig mentee van de Werkplaats

Bij de Werkplaats geven getrainde vrijwilligers (mentoren) ondersteuning aan werkloze wijkbewoners (mentees) in hun zoektocht naar werk. Samen onderzoeken zij waar de kansen liggen, welke voorbereiding er nodig is, bereiden zij sollicitaties voor en speuren de arbeidsmarkt af naar passende vacatures. Het netwerk en de ervaring van de mentor vormt daarbij de steun in de rug voor wijkbewoners. Doordat iedere mentor slechts één wijkbewoner begeleidt kan maatwerk worden geleverd. Ook het feit dat De Mussen passende kinderopvang kan aanbieden draagt bij aan het succes van De Werkplaats.

Bij de Werkplaats ontmoeten mensen met een heel verschillende achtergrond elkaar en gaan ‘zand en veen’ een intensieve relatie met elkaar aan, hetgeen van waarde is voor een gesegregeerde stad als Den Haag.

Naast de mentoraat trajecten kan de Werkplaats bewoners uit de wijk ook direct bemiddelen naar werk. Hiervoor is er intensieve samenwerking met een aantal grote bedrijven in de stad, zoals Post NL, schoonmaak- en thuiszorgorganisaties.

De aanpak van de Werkplaats is ook in 2019 succesvol geweest. 58 werkzoekenden hebben via de Werkplaats een baan gevonden.

Het betreft met name vrouwen, waardoor het gezinsinkomen vaak 100% is gestegen. Op deze manier draagt de Werkplaats ook bij aan armoedebestrijding in de Schilderswijk. Daarnaast hebben vrouwen die werken vaak een stevigere positie in het gezin en fungeren zij als rolmodellen voor andere vrouwen in de wijk.

Meneer T. heeft de vbo opleiding gevolgd maar niet afgemaakt. Hij heeft altijd als vrachtwagenchauffeur gewerkt, maar het uitzendbureau had geen werk meer voor hem. Meneer zijn grote wens is om weer aan de slag te gaan als vrachtwagenchauffeur, maar het lukte hem niet zelf een baan te vinden.

Meneer is 2 maanden lang elke week naar de Werkplaats gekomen om met zijn mentor te werken aan het vinden van een baan.

Na 2 maanden is het gelukt: meneer T. werkt weer fulltime als vrachtwagenchauffeur.

46

Vadercentrum – voor mannen in de wijk

Van oudsher richt het welzijnswerk zich op kinderen, jongeren en vrouwen. Maar voor welzijn en geluk van gezinnen is het van belang dat ook mannen mogelijkheden aangeboden krijgen om zich te ontwikkelen. Met steun van het Europese Interreg programma is De Mussen in 2017 gestart met het Vadercentrum. Doel van het

Vadercentrum is het bevorderen van mentale en fysieke gezondheid van mannen in de Schilderswijk.

Het afgelopen jaar werd de soos achter in het gebouw opnieuw ingericht om het Vadercentrum ruimte te bieden. In februari werd het Vadercentrum heropend door wethouder Van Alphen en werden de getrainde ambassadeurs geïnstalleerd.

De ambassadeurs van het Vadercentrum zijn het afgelopen jaar getraind in de methodiek 'vijf sleutels naar welzijn en geluk'. De bedoeling is dat zij hetgeen zij hebben geleerd in de training, kunnen inzetten in het contact met andere mannen in het Vadercentrum. Het afgelopen jaar maakten ruim 200 mannen gebruik van het activiteiten aanbod van het Vadercentrum. Het sportaanbod is vaak een eerste stap om het Vadercentrum te bezoeken.

Voor mannen was er een divers sportaanbod zoals fitness en (walking) voetbal. Mannen kunnen in het Vadercentrum ook hun gezondheid laten meten op de Health Kiosk. Naast het sportaanbod bezochten mannen de Nederlandse taallessen, kookworkshops, computerlessen, de spreekuren of werden zij doorverwezen naar de Werkplaats voor begeleiding naar werk.

In het vadercentrum is actief ingezet op burgerschap van de mannen. Mannen werden gestimuleerd om zelf taken aan te pakken waarmee zij een bijdrage leverden aan de ontwikkeling van het Vadercentrum. Daarnaast zijn er regelmatig thema-avonden

geweest waarin maatschappelijke thema's werden besproken.

Veel vaders in de wijk hebben de overtuiging dat de opvoeding van kinderen voornamelijk een rol is van de moeders. Om de bewustwording te vergroten over het belang van aanwezige vaders voor de ontwikkeling van de kinderen is er één keer in de maand een avond over opvoeding georganiseerd. Tijdens deze avonden zijn er onderwerpen besproken die te maken hebben met opvoeding en vaderschap in brede zin, zoals de rol van vaders, positief opvoeden, het belang van aandacht, liefde en knuffels, communicatie met je kind, rolverdeling thuis, etc. Af en toe kwamen er ook moeders naar deze avonden en werd er levendig gediscussieerd tussen de vaders en de moeders! Daarnaast zijn er ruim 60 vaders en kinderen op kamp geweest in Otterlo. Het was een fijn weekend met boswandelingen, kampvuur en spelletjes.

47

Buurtsportvereniging De Mussen

In de Schilderswijk is er ook sprake van gezondheidsachterstand. Een ruime meerderheid van de wijkbewoners (65%) heeft meer dan één chronische ziekte. Veel bewoners kampen met overgewicht (66% van de volwassenen en 32% van de kinderen) en slechts 55% van de wijkbewoners voldoet aan de landelijke beweegnorm. In de wijk zijn geen sportvelden en nauwelijks sportverenigingen te vinden.

Op wijkniveau biedt sportparticipatie, zowel deelname aan sport als het participeren in de organisatie en uitvoering van sportieve activiteiten, kansen op het gebied van sociale cohesie en het realiseren van een prettige wijk waar ouders hun kinderen veilig buiten kunnen laten spelen. Uit onderzoek blijkt zelfs dat het achterblijven van sportieve

activiteiten in de wijk, het risico op jeugdcriminaliteit en jongerenoverlast verhoogt. Om sportdeelname in de wijk te bevorderen heeft De Mussen een aantal jaren geleden Buurtsportvereniging De Mussen (stichting Buurtsport De Mussen) opgericht. De Buurtsport Vereniging (BSV) biedt laagdrempelig sportaanbod voor bewoners van de Schilderswijk. Het afgelopen jaar heeft de BSV De Mussen de activiteiten van BSV Teniersplantsoen en leefstijlcentrum WOW overgenomen. De sportactiviteiten worden sindsdien op verschillende plekken in de wijk aangeboden.

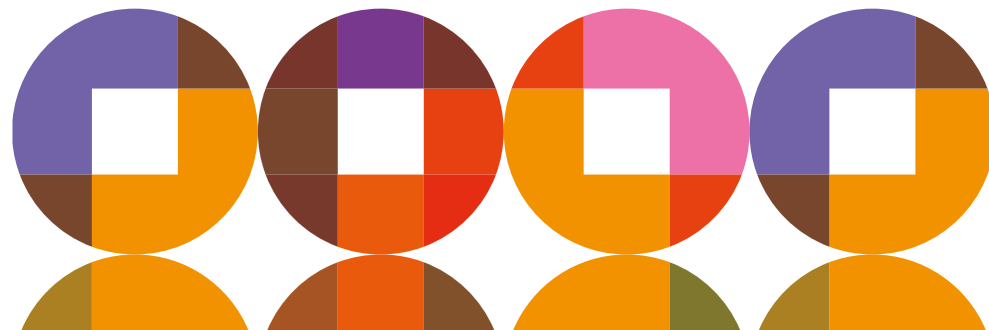
Sporten bij BSV De Mussen is veel meer dan slechts een les bezoeken; het is letterlijk en figuurlijk in beweging komen, beter in je vel gaan zitten, contacten maken en je burens en buurt leren kennen.

Sportaanbod voor volwassenen

De BSV heeft een veelzijdig sportaanbod voor volwassenen op het gebied van fitness, aerobic, pilates, yoga, voetbal, tafeltennissen, wandelen, fietslessen, etc. Ruim 36 uur per week is er sportaanbod voor volwassenen. Daarnaast krijgen buurtbewoners bij de verschillende sportsprekken in de wijk informatie over een gezonde leefstijl en wordt er begeleiding gegeven als mensen willen afvallen. Het afgelopen jaar nam een groep van de BSV ook weer deel aan de Nationale Diabetes Challenge.

Volwassenen die graag inzicht krijgen in hun eigen gezondheid kunnen sinds maart 2019 gebruik maken van de interactieve Health Kiosk. De Health Kiosk meet de gezondheid op meerdere gebieden. Aan de hand van de uitslag krijgt de deelnemer een adviesgesprek over op welke wijze hij zijn of haar gezondheid kan verbeteren. Elke drie maanden wordt de test herhaald zodat de voortgang gemonitord blijft en deelnemers gestimuleerd blijven om hun levensstijl blijvend positief te veranderen.

50

Sportaanbod voor de jeugd

In oktober van 2019 werd de jeugdafdeling van de BSV feestelijk geopend. De jeugdafdeling biedt een gevarieerd sportaanbod aan de jeugd in de Schilderswijk, waaronder sportinloop, voetbal, basketbal, peuter & kleutergym. Op het strand zijn we met de kinderen gaan surfen. Bij AB Zee Scheveningen hebben kinderen geleerd om te zwemmen in de zee. Verschillende teams van De Mussen hebben deelgenomen aan diverse toernooien. Een van de hoogtepunten van het jaar was weer

een bezoek aan de Kust Zeil Vereniging Scheveningen. Tijdens de jaarlijkse sponsorloop hebben de kinderen zich ingezet voor een bijdrage aan de kinderkunstschool van de Stichting HOPE, in Gaza.

Ook bij het sportaanbod hanteren we de werkwijze van drie fasen: kennismakingsactiviteiten, verdiepingsfase en toeleiding naar sportverenigingen. Ouders worden actief betrokken bij de sportontwikkeling van hun kinderen en gestimuleerd om hun kinderen

te ondersteunen bij het ontwikkelen van hun sporttalent. Met diverse sportverenigingen wordt er intensief samengewerkt om kinderen toe te leiden naar een vereniging waar zij zich verder kunnen ontwikkelen in hun sport naar keuze. Een voorbeeld hiervan is judovereniging Guan Lin, waar tientallen kinderen uit de wijk inmiddels lid van zijn geworden.

Buurtsportcoaches

Bij De Mussen zijn twee buurtsportcoaches actief. Zij organiseren de activiteiten in de BSV, motiveren inactieve wijkbewoners om te gaan bewegen en onderhouden contacten met sportverenigingen en partners in de wijk, waaronder de gezondheidscentra.

Bereik:
Buurtsportvereniging
De Mussen heeft het
afgelopen jaar ruim
420 leden
ingeschreven.

Bericht van een BSV lid

Hallo, ik ben Saman. Ik ben al 55 jaar. Ik ben 2 jaar geleden voor het eerst begonnen met sporten bij De Mussen. Ik ben al 20 kilo afgevallen. Ik ben van maat 48 naar 38 gegaan. Na het afvallen heb ik gemerkt dat mijn lichaam in een veel betere staat is. Ik heb minder last van hoge bloeddruk, hoog cholesterol, spataderen én ik heb betere spieren. Ik kan makkelijker lopen en voel mij gezond en sterk. Na de lessen ga ik met een goed gevoel naar huis, na veel te hebben gezweet. Ik heb geleerd hoe je cardio doet en vet verbrandt. Ik wil graag iedereen bedanken.

51

STEUN VOOR DE MUSSEN

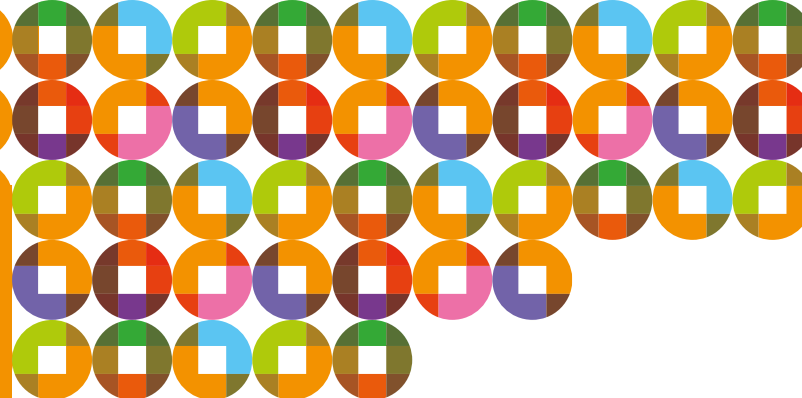
Het werk van Meester de Bruin werd bijna een eeuw geleden mogelijk gemaakt door de steun van de Haagse Burgerij. Anno 2019 is de steun van fondsen, serviceclubs, burgers en bedrijven voor De Mussen nog steeds van groot belang. Met financiële ondersteuning en vrijwillige inzet kunnen succesvolle activiteiten behouden blijven en nieuwe activiteiten worden ontwikkeld.

Fondsen

Lokale, nationale en Europese fondsen ondersteunden De Mussen in 2019. Hierdoor konden nieuwe projecten doorgang vinden. Wij zijn alle fondsen hiervoor zeer erkentelijk!

Steun van donateurs en Haagse bedrijven aan de Talententent!

Ook in 2019 werd het talentontwikkelingsprogramma de Talententent! ondersteund door tal van donateurs, serviceclubs en bedrijven.

U KUNT DE MUSSEN OOK STEUNEN!

Als vrijwilliger of met een donatie.

Kijk voor de verschillende mogelijkheden op onze site: www.demussen.nl

DE MUSSEN

Balans en Resultaat

Balans per 31 december 2019
(na resultaat verwerking)

Activa	31 december 2019	31 december 2018
Vlottende Activa		
Vorderingen	€ 477.105	€ 282.581
Nog te ontvangen subsidies, bijdragen en subsidies	€ 356.565	€ 347.173
Liquide middelen	€ 175.377	€ 104.581
	€ 1.009.048	€ 734.335
	€ 1.009.048	€ 734.335

Passiva	31 december 2019	31 december 2018
Stichtingsvermogen	€ 24.850	€ 44.891
Kortlopende schulden		
Crediteuren	€ 42.262	€ 24.298
Belastingen, premies en sociale verzekeringen	€ 77.281	€ 94.891
Terugbetalingsverplichting subsidies en nog te besteden subsidies	€ 176.324	€ 20.730
Overige schulden en overlopende passiva	€ 688.333	€ 549.526
	€ 984.199	€ 689.444
	€ 1.009.048	€ 734.335

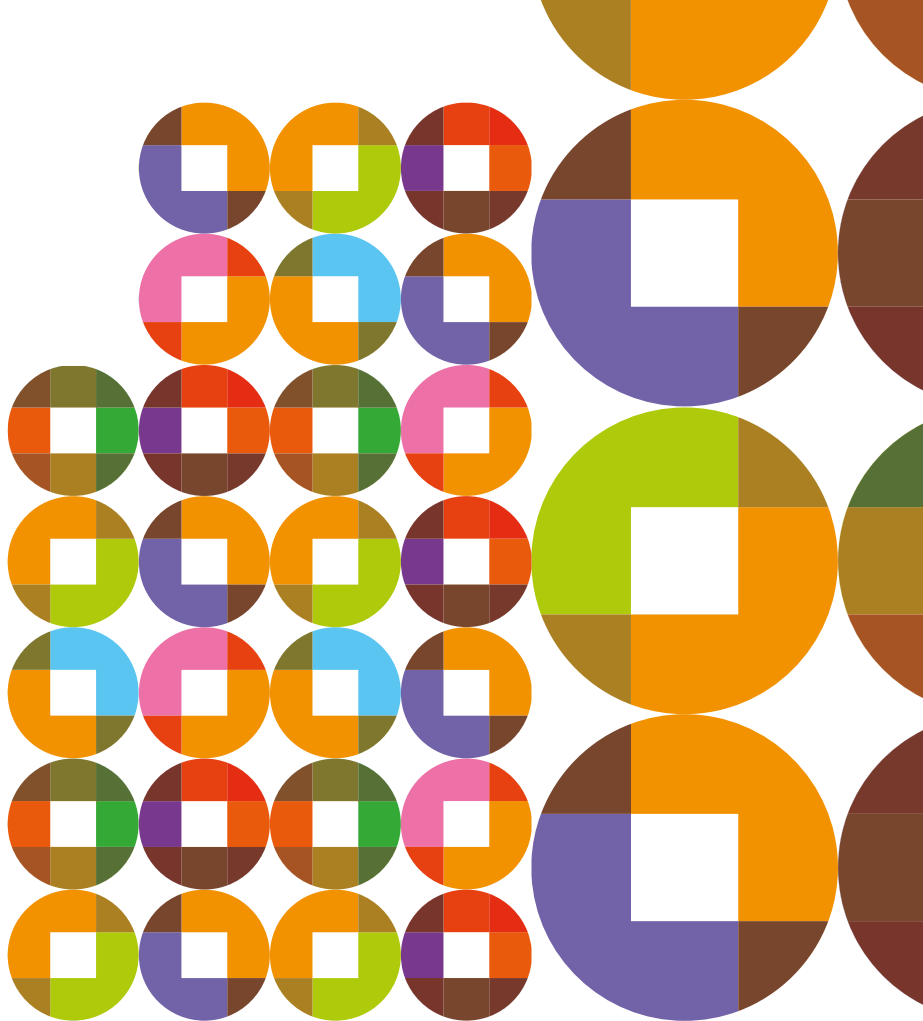
DE MUSSEN

Balans en Resultaat

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2019	2018
Baten		
Subsidies Gemeente Den Haag	€ 1.000.674	€ 1.040.300
Overige projectsubsidies	€ 597.686	€ 622.025
Overige baten	€ 238.780	€ 218.558
Lasten		
Personeelskosten	€ 983.344	€ 1.005.775
Huisvestingskosten	€ 333.024	€ 300.519
Organisatiekosten	€ 77.230	€ 134.400
Activiteit- en projectkosten	€ 464.380	€ 435.684
Overige baten en lasten	€ -797	€ 574
	€ 1.857.181	€ 1.876.953
Resultaat	€ -20.041	€ 3.930

Door de bezuinigingen op de subsidie en de oplopende kosten is de financiële situatie van De Mussen de afgelopen jaren kwetsbaar geworden. We hebben dit opgevangen met tijdelijke projecten en donaties. Met name door de tekorten in de Kinderopvang en de, bij de oplopende kosten, achterblijvende subsidie is in 2019 een negatief resultaat ontstaan. Wij zijn ons aan het beraden op maatregelen en voeren overleg met de gemeente Den Haag over een structurele oplossing.

Hoefkade 602
2526 CM Den Haag

t (070) 388 87 00

info@demussen.nl
www.demussen.nl